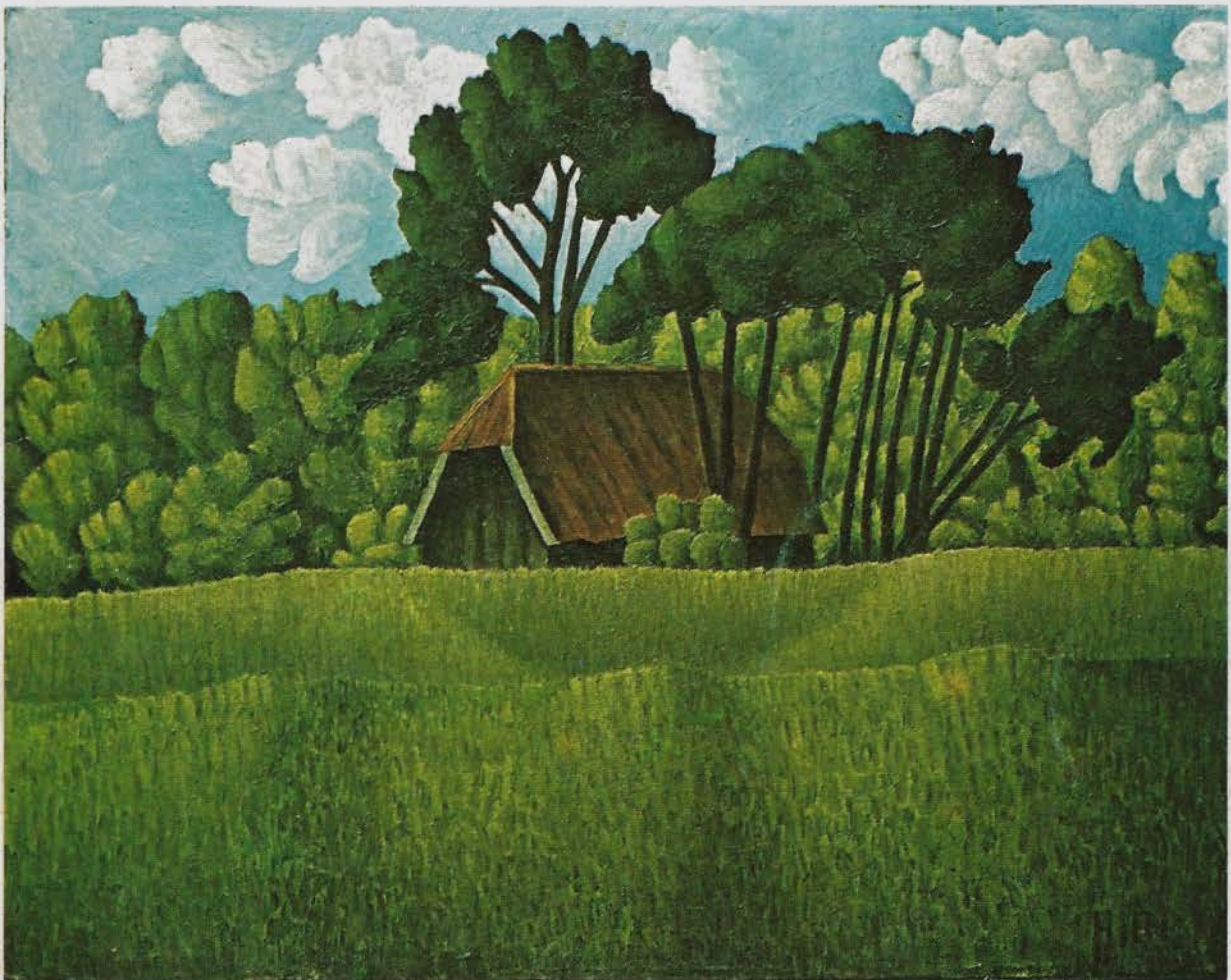


Twearsche bleujsels



Arend Lamm

Henk Lamm

gedichten
schilderijen
grafiek

Tweansche bleujsels

Arend Lamm (1908 – 1965)

Arend Lamm (1908 – 1965)

gedichten

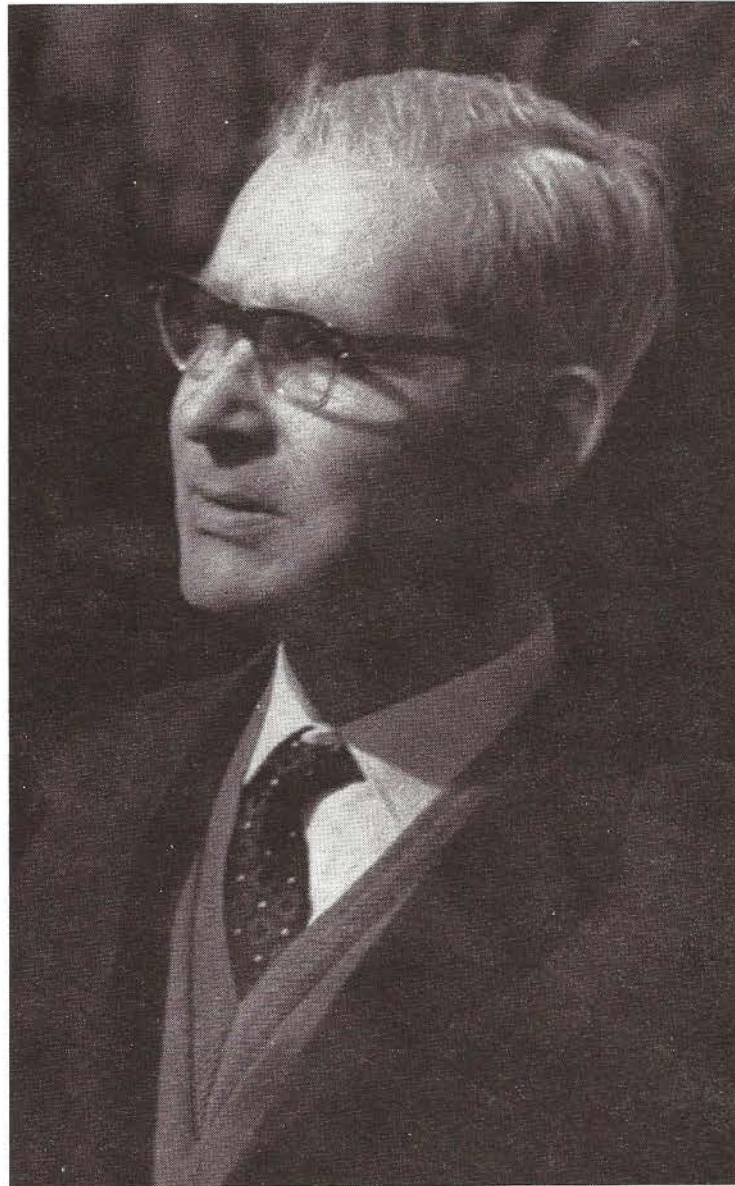
Henk Lamm (1908 – 1957)

reprodukties schilderijen grafiek

Inleiding door Arend Lamm jr.

1974

Uitgave Thomassonhuis Hengelo



Arend Lamm (1908 – 1965)

Vijftien jaar geleden werd van Arend Lamm de bundel „Algerak” uitgegeven, waarin 25 van zijn beste gedichten een plaats vonden.

Nu opnieuw komt, door middel van deze uitgave, een deel van zijn werk in de publiciteit. En terecht, want Arend Lamm mag een van de beste schrijvers worden genoemd, die Twente heeft gehad.

Ziehier dus de kans om na „Algerak” de kennismaking met hem en met zijn Twentse poëzie te hernieuwen.

En niet alleen dat, maar ook wordt dit nieuwe boekje zeer treffend geïllustreerd door reproducties van het fijnzinnige schilder- en tekenwerk van zijn neef Henk Lamm, dat reeds grote bekendheid geniet en op verscheidene tentoonstellingen te bewonderen is geweest.

In datgene namelijk, wat elk van deze twee mensen tot stand hebben gebracht valt op verschillende punten een aanzienlijke mate van overeenstemming te bespeuren. Herhaaldelijk bijvoorbeeld, komt tot uiting hoezeer zij hun geboortestreek Twente liefhadden en dit blijkt vooral overduidelijk uit de vele prachtige tekeningen van Henk Lamm, die het Twentse landschap als onderwerp hebben.

Maar nu iets over de dichter en zijn werk:

Arend Lamm heeft voornamelijk geschreven in de Twentse streektaal, hoewel door hem ook verschillende gedichten in het Nederlands zijn

gemaakt, waarvan er hierin enkele staan afgedrukt.

Als geen ander echter wist hij de Modersprâak te hanteren en zijn gevoel voor stijl, woordkeus en ritmiek is onmiskenbaar.

Zijn gedichten kenmerken zich door puurheid, inhoud en een zeer vredige sfeer, die soms haast gewijd is te noemen. In zijn hand werd elk werkje een vloeiend en harmonisch geheel en er mag dan ook gerust worden gesteld dat, in sommige gevallen, ware juweeltjes van dichtkunst tot stand zijn gekomen.

Zo kwam Arend Lamm tot ons op de door hem geëigende wijze en maakte ons deel van zijn gevoelens. Hij schreef wat zijn hart beroerde, en het zal de lezer ongetwijfeld spoedig duidelijk worden dat hij veel had te zeggen.

Zie maar eens hoe hij getuigt van z'n verlangen naar schoonheid en het scheppen ervan. En hoe hij vertelt over zijn vast geloof in Hem die hemel en aarde schiep, en die hij in die schepping ook wilde eren. Zie ook welk een milde humor hij af en toe in zijn gedichten ten toon spreidde. En natuurlijk mogen zijn liefde voor Twente én voor de Twentse Modersprâak niet onvermeld blijven. Met name voor dit laatste heeft Arend Lamm zich met hart en ziel ingezet, ook al omdat hij vond dat de Twentse streektaal als een cultuurschat beschouwd moest worden, die niet verloren mocht gaan.

Zijn gedicht „Moder” is daar een treffend voorbeeld van.

Nadat hem in 1954, door de Twentsche Courant, een eerste prijs werd toegekend voor z'n kerstgedicht „Ien doonkern nach” dat ook in dat blad werd gepubliceerd, ging hij zich meer en meer op het schrijven in dialect toeleggen. In de jaren die daarop volgden kwam verreweg het grootste deel van zijn werk tot stand, dat wil zeggen, benevens zijn talrijke gedichten ook twee boeken en verschillende korte verhalen. Hij kreeg

gaandeweg een grotere bekendheid en werd in de Twentse schrijverskring dan ook alom gewaardeerd. Veel van z'n werk werd inderdaad in de Oostelijke pers gepubliceerd, waaronder het boek „Geike” dat verscheen in de vorm van een feuilleton.

Het was niet, dat Arend Lamm zoveel eer zocht of drukte om zichzelf maakte. Integendeel, zachtmoedig en bescheiden was deze man, die zichzelf zeker niet te hoog wilde schatten en altijd open oog had voor de kunst van anderen. Zo ging hij rustig zijn eigen gang, daarbij innig genietend van de schoonheid die hem door het leven werd geboden.

Helaas werd hij in oktober 1960 getroffen door een kwaadaardige ziekte die meer en meer aan hem begon te knagen. Heel z'n leven lang had Arend Lamm reeds pijn, verdriet en tegenslag moeten ondervinden, en dit begon zich nu op grimmige wijze te wreken. Moegestreden als hij was moest hij ten lange leste het hoofd buigen voor alle ellende die zo loodzwaar op hem had gedrukt. Op 9 februari 1965 nam Arend Lamm voorgoed afscheid van deze wereld, in de vaste wetenschap dat in het hiernamaals een gelukkiger leven voor hem zou volgen.

Er zij nog opgemerkt dat er, ironisch genoeg, juist door deze ziekte misschien wel enkele van z'n beste gedichten tot stand zijn gekomen. Hoe het ook zij; in elk geval kan men, in dit verband, werkjes als „Dree bekers” en „Dank” zonder meer als indrukwekkende getuigenissen beschouwen.

Het staat wel vast dat Arend Lamm in zijn hoedanigheid als dichter een ware kunstenaar genoemd mag worden. Dat was ook z'n neef Henk, wiens werk de moeite van het beschouwen meer dan waard is. Samen brachten zij een geweldig stuk Twentse kunst tot stand.

Dat is één reden voor het verschijnen van dit boekje.

Het wil echter ook vooral een hommage zijn aan Arend Lamm, niet alleen als begaafd dichter, maar ook als uiterst beminnelijk mens.

Hij en zijn werk verdienen onze belangstelling en waardering ten volle.

Arend Lamm jr

Amsterdam februari 1974



SM 27
landschap 1939
vetkrijt op papier 17 x 32

De Vosbergen-Everlo schriefwiese

å 'nen klaank túsken lange a en lange o (engels call)

û 'nen klaank as in düüts dumm, blume, nederlands dom, bloem

œ 'nen klaank túsken lange ö en lange ä (frans coeur, engels bird)

Alle andern regels bint so as in et nederlands, middelnederdüüts en middelnederlands.

N.B.

De gedichten: So wiej Diej seet Maria, Aoverisel, Heujmaond, Ien doonkern nach, Stemming, alsmede de eerste 2 limericks, zijn geschreven voordat in 1955 de Vosbergen-Everlo schriefwiese werd vastgesteld, d.w.z. volgens de algemeen geldende Twentse schrijfwijze.

MODER

En hes dû dan gen öllie meer,
moder sprâke, in de peer
van diene lampe?

Et wodt so düüster üm dien woord,
wie seet et jâ so rech nich meer.

Een vlämken wakkelt in de wind,
wie holt de hand an 't glas
dat et nich ûût mag gâân.

Dien lech — lankwielig hef et brand —
dûsend jââr is nich so min.
Mer hier in ûnse hand

En ûnderwiel nog bore wie
nâ nijje wellen, nijje brûnnen
in diene depe grûnden
dee so stil sint en behods.

LANGS DE BEKKE

Düür de lüdke búrschûp Bekkum
langs de wallen, düür et gröön,
köjjert stil en vrom 'ne bekke
vredelik en good ûp döön.

Spielemänkes driewt ûp 't water,
flakkert blienkend ien de sün,
en 'nen reiger steet te slatern
wâar he wat te bikken vün.

Lüdke gölfkes kringelt veerder,
püüst de blöömkes en het wier,
dräajt en drilt so al mer veerder,
söökt pleserig eer vertier.

'k Sit en kiek nâ al dat spöllen,
nâ de miksen van de snook.
Efkes schrik ik van et böllen
dat 'ne ko döt in et brook.

Wel nich schrikt dat is den snook dâar,
röstig roeit he mer verdan.
„Lâat dee ko mer in dat brook dâar,
ik zwem ieder, leve man”.

Kan 'nen snook dan ok al sprekken?
Ach bonee, dat leek mer so.
He kan nich de stilte brekken
so as günds dee biestre ko.

Seutkes sakt de sün nâ 't westen,
lacht nog efkes gül en breed.
Mer dan leg see sik an 't leste
stilkes daal, günds achter 't heed.

Dan is 't âvond en ik pöle
nûn mer rap ûp 't huûs ûp an.



SM 56
hoeve aan bosrand
olieverf op karton 24 x 30

Hoe stil staan nu de bomen
in 't late avondlicht.
't Lijken bedaagde vromen
hun ziel naar God gericht.

Het gouden licht van boven
straalt op hun hoofden neer.
Het is als hoor 'k hen loven:
„Heb dank daarvoor, o Heer”.

Zelfs niet de stem der blaren
die 'k anders ruisen hoor.
Maar stil zijn ze, als waren
z' een eeuwig zwijgend koor.

DAANKENS WEERD

As genne iem düür 'n gären güng
 en ginder nich den geetling süng,
 as strålend nich den sün sol riesen
 üm prålend eren God te priesen,
 as såvends ien et leste üür
 den kââm nich glüm ien golden klüür . . .
 Wo door en dood was ûuns bestâân,
 wo swaar en suur uuns ewig gaan.

Wo door en dood was ûuns bestâân,
 wo swââr en sûûr ûuns ewig gâân.

Mer al dee schone dinge, ach,
 wââr, God, Dûw ûuns met hes bedach,
 see sint nich meer as Diene kliesen
 dee ûuns nâ Dij de weg sôlt wiesen.
 Dûw spöls der vûûr, en wij der áchter.
 Mer laanksaam wodt Dien leedken sachter,
 't is dåân met Dij, ien 't wâelds malöör
 wil men Dij nich as regissöör.

Mer ik, en all' van goden wil
 höört nog 'ne stem en hooft ûuns stil,
 wij lûstert nâ 'n liesterslag,
 nâ 't kâkeln van 'nen kienderlach,
 nâ 't nerig nûrken van de vöske
 dee dûûkt sik tûsken reet en rûske.
 Wij höört ien 't hoge slotakkoord
 van wiend en water nog Dien woord.

En wiel et nûn wier sommer is
 en 't herte vrij van kûmmer is,
 verstûmt vûûr ûuns et sûre singen
 van eer wel Dij en ûuns wilt dwingen.
 Dat Diene schoonheid ûuns dat leert,
 is dichtens ûuns en daankens weerd.

SO WIEJ DIEJ SEET, MARIA

Oonse grootnissen an Diej, Maria!
 Dow beens gennen — God, genne godin
 Wel et aandërs seg: He lög.
 Mer duur Diene broedschop
 met den Heiligen Geest beens Dow:
 De dochter van God de Vare
 en de moder van God de Sön.
 Dat is Diene saoligheed.
 Dat is oonse bliejschop.
 Dat is oonsen treust.
 Want Dow wis ok wean:
 Advocata Nostra —
 oonse vuursprekster bie God.
 Wonne vare sal oojt iets weajgern
 an siene geleefde dochter?
 Wonnen sön an sien moder?
 Wonnen broedegom an de broed?
 Daorum komme wiej bie Diej:
 Met oonse grootnissen.
 Met oonse keender.
 Met oonse blomen en leder.
 Met oons verdreet
 en al oons kwaod.
 As wiej sint vallen:
 Trek oons oet de deeppte.
 As wiej verdweld sint:
 Breng oons wierum.
 En oop 'n lesten dag:
 Nem oons an de haand
 en breng oons bie God.
 Oonse grootnissen an Diej, Maria.

MAAR NIET BIJ MIJN LEVEN

Indien ik in zee viel
— ik val niet in zee —
hoe zou ik wel bang zijn
voor 't zoute verzinken.
Het water, het water
zou sluiten mijn graf
en nog was het leven niet uit,
pas later,
een kwart van een uur.

Val ik niet in zee —
hier in het land zal,
hier in de zuivere zanden
van Twente zal gapen,
de mond die zich sluit
en vermaalt
het gewijde gewelf mijner ziel,
pas dan als drie dagen
de dood heeft gedijd.

DISSEN APRIL

Heel den hemmel jag wier los,
 sünlech waandelt langs 'n bûs,
 schûûlket stilkes düür de måten,
 kan sien lachen nich meer låten,
 lûürt es düür et ûunderschûûr:
 Høj, wel kik hier nûn nog sûûr?

Blöömkes kräenselt ûût de grûnd,
 kiekt verwûndert ien et rûnd,
 en de vögeln ien de töge
 sitt dåår blij en hoog en dröge,
 singt van: Høj, is 't wier so wied,
 is 't al hâast wier meidagtied?

Bottervögeln flûddert vrij
 ûût de måat mien raam vûurbij,
 geewt 'n smûksken an de blöömkes,
 swiert ees lege langs de böömkes,
 kökelt köön as halve gekk'
 ginder wieder langs de bekk'.

't Sülvern söömken van dee wolk
 lacht so depe ien den kolk,
 bij 'ne villa stâat de tûlpen
 't sünlech rood wierûm te gûlpen,
 en de wichter ien 'n mös
 stâat ûp eren kop ien 't grös.

As de mei is ien et laand,
 steet 'n leedken ien de kraant.
 Mer april wodt vaak vergetten —
 dat was wal ees rech te setten.
 Of was dit van mij 'ne gril
 ien de moje måand april?

BLIJ GEHEIM

De vromme sün geet söötkes daal,
 een plüümken lech trilt ûp 'ne schaal
 van sülver en kristal,
 'ne hûmke breg nog een besöök
 ümdat dee roos nå honnig rök,
 dee rose ûp dee schaal.

'nen Nachtegaal ien 't cederhåålt —
 Maria dee de haande våålt,
 nûn effen lûstern wil.
 See wocht ûp wat nûn kommen geet,
 mer wår see nog gen naam vûür weet —
 den voggel håålt sik stil.

Een töchken strik langs et gedien,
 dår blööjt ûpees 'nen sachten schien
 ûp siede en ûp tin —
 'ne stem Ave Maria sienk,
 de engeln kneelt ien wieden krienk
 en håålt 'n ådem ien.

Et hemmels woord van Gabriël
 geet as et klingeln van 'ne bel
 Maria düür 't gemood.
 See wocht mer stil ien 't witte lech
 tötdat den engel alns hef seg —
 den witten schien wödt rood.

'nen Stal, 'nen täämpel, Golgotha,
 en van et graf den düünkern schaa —
 mer dat is nich et ään.
 Et määndüm nich vergeews meer lidt —
 nûn wödt dat rood wier süver wit
 en . . : „Amen — so sal 't wään”.

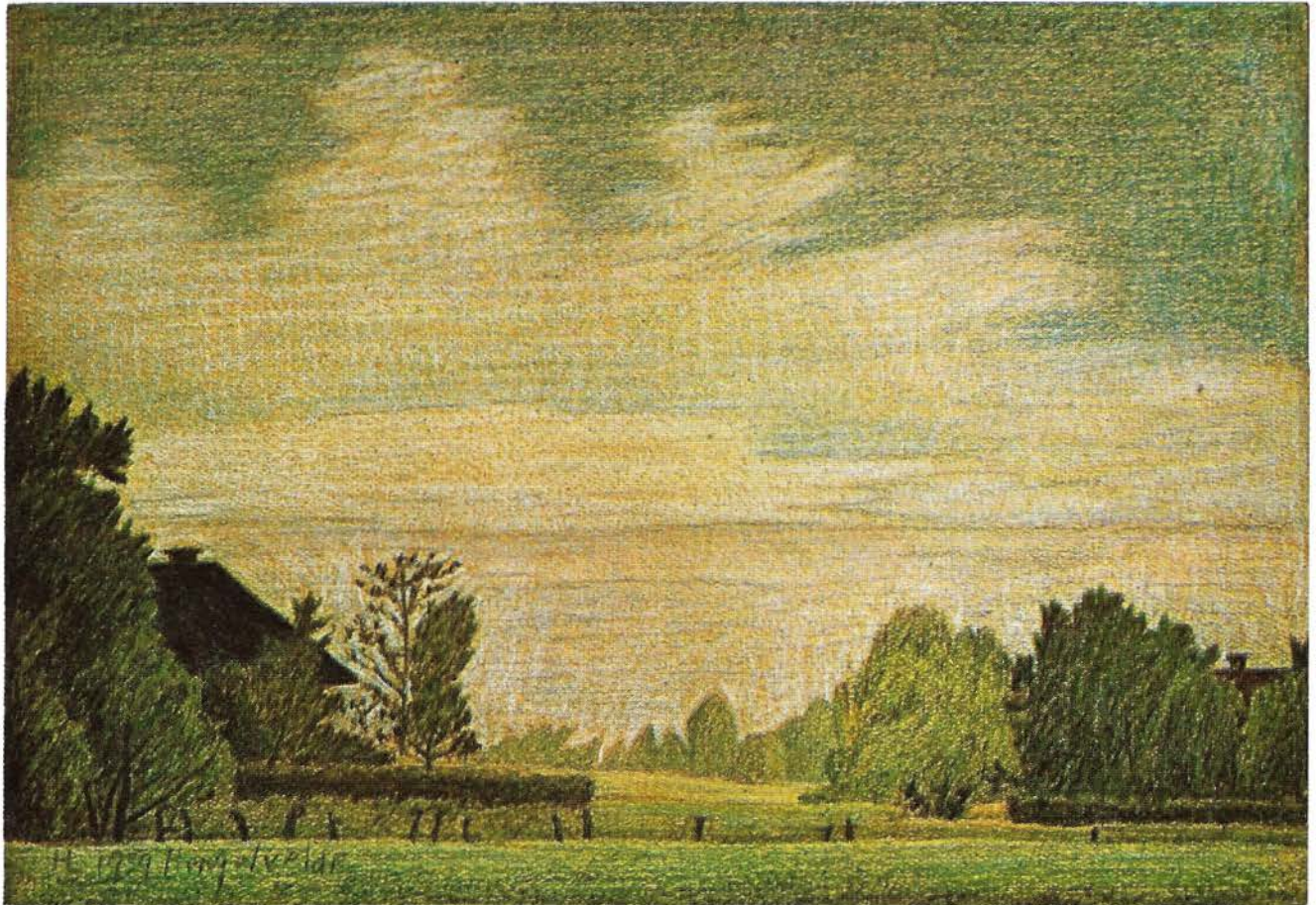
MEI

De böme brûust âver
van klûrigen snee,
blauråse en blank
as et brûus van de see.

De iemen dee kräenselt
in bloom en in blad.
See gaddert dåar hûnnig
vûur 't wienter, in 't vat.

Dåar klötttert een klöksken
't gebed van aleer.
Den Engel des Heren,
Maria ter eer.

Den mei steet te blöjen
in klåver en krûud.
't Is krans en 't is kroon
vûur Maria de Brûud.



SM 24
Hengevelde 1939
kleurpotlood op papier 13 x 17

MEI IEN 'N ES

De blöömkes lûunkt wier langs 'n wal,
 langs wei en bosrand åveral,
 'n hemmel is wier blau,
 'n kûkûuk rôp, 'n es is wied,
 et is de moje meidagstied
 van Ûunse Leve Vrou.

Se hef 'ne peerse pienksterbloom,
 'n trösken dotters gel as room
 ûp 't lentekleed so blau.
 Düür 't klåerväöld as gröön satien
 met malse blöömkes rood as wien
 geet Ûunse Leve Vrou.

Dåår kûûmp 'n wichken blaank en blûûnd,
 met sachte ogen, deep en rûûnd,
 dee blienkt as dröppels dau.
 En met 'n stemken, iel en teer,
 sienk et 'n leedken, 't is ter eer
 van Ûunse Leve Vrou.

Maria wäänkt et leve wicht,
 et gif eer met 'n blij gesicht
 'n häändken waarm en trou.
 Maria flüüstert: „Sing nog ees”.
 De rogg' dee rüüsket: „Too, nog éés
 vüür Ûunse Leve Vrou”.

De Vroue maakt sölf een begin,
 et mäeken stemt der sacht met ien,
 't hööfd an Marias mou —
 Höör ij den åsem van de wiend,
 et leedken van et singend kiend
 en Ûunsen Leve Vrou?

DÜÜR EM ALLEEN

O sün, wår haals dûw al dee krach,
 wår haals dûw al dat lech vandan,
 wel blöös dij ien 'nen düüstern nach
 'n hemmel ien ûut siene wan?

Wel klüünk dij ien de rüümte vast,
 wel is 't den altied an dij dech,
 wel gaf dij witten glood, wel was 't
 den dij de wach hef an eseg?

Wel hef ûuns an dij vast etöörd
 en håålt de repe liek en rech,
 wel is 't den dissien eerd bol vöört
 rûnd um dij hen desölfde weg?

Dûw gefs et læeven an de wæeld,
 dûw väärf et water sülverblûnd,
 en al de blöömkes ien et vääld
 gaat vûur dij blöjen blij en búunt.

De kiender lacht en daanst en singt,
 as dûw de wolken vut hes jag,
 de lækkes ien de måten springt
 van læeven en van nijje krach.

Mer see ik dij ien 't glöøjnig oog,
 dan wöd ik bliend of sag ik God —
 dat gef bescheed up miene vraag
 wel dij de rüümte ien hef stot.

Want ien Sien oog biens dûw so klään,
 dûw mags — dat is mij nûn wal kläär —
 vûur Em toch mer so'n lempken wæn,
 een lechken vûur Sien hoogaltäär,

een lechken mer vûur Sienen voot,
 so tûsken dûsend en nog één —
 en blöös Hee 't ûut, 't was ûunsen dood,
 dūs læeve wij düür Em alleen.

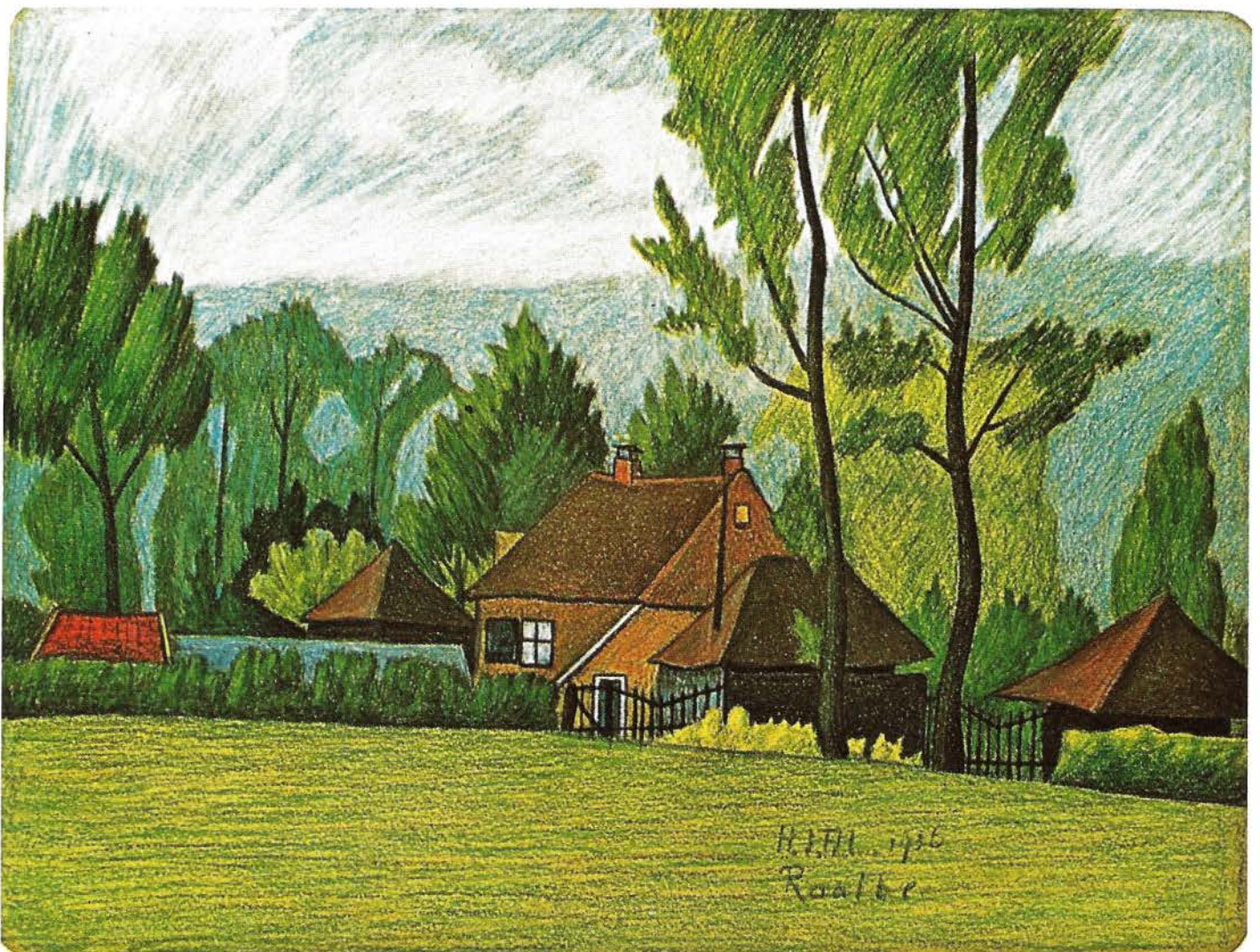
AOVERISEL

Praot miej nich daórvan:
 Dat oons Aoverisel
 as laandschop et schoonst is
 van heel disse schepping.
 Wel dat döf te seggen
 maakt sölf sik wat wies —
 was wisse nich wieder,
 wet niks van de weald.

Mer as iej wilt sprekken:
 Dan sprekt miej allenig
 van 't egen laandschop.
 Van al oons aankern
 naor mooie dinge
 oet d'aole tied,
 met dee vergaon sint.

En sprek iej nog veerder:
 Dán van oonse leefde
 vuur 't broesende leaven.
 En dan van oons willen —
 oons bouwen an 't nije
 dat koomp en vergaon sal
 hier oop disse groond
 van oons leef Aoverisel.

SM 12
 Raalte 1936
 vetkrijt op papier 24 x 32



STRALEND KOREN

Ruisend koren, suizend koren,
'k wil uw melodieën horen
als God op uw harpen speelt.

Neigend koren, rijzend koren,
'k prijs de bloemen in uw voren.
'k Prijs het sieraad van uw kleed
dat God daarin bloeien deed.

Groeiend koren, bloeiend koren,
stervend wordt ge hergeboren
staat ge weder daar,
elke zomer, ieder jaar.

Juigend koren, buigend koren,
wees geprezen door de koren.
Wees geprezen in dit lied,
dat mijn dankbaar hart u biedt.

Stralend koren, pralend koren,
in uw weelde ga 'k verloren.
In uw schoonheid wil 'k vergaan
waar de heem'len openstaan.



landschap
gemengde techniek op karton 12 x 15

HEUJMAOND

De heujers staot ien 'n sunnebraand,
et sweet löp eer van 'n bles.
Wat schient vandaag dee sun strabaant,
só slim is 't nog nich wes.

De heujvaork ien de staarke voes,
de mouwen oop 'e streupt,
wöd 't heuj so hoog haost as 'n hoes
non oop de wagen heupt.

De wichter tast mer drieste to,
met aarmevol tegliek —
ien 't wellig heuj veult see sik so
de könnik jao te riek.

Der is jao honnig ien de bloom,
so deankt see met nen lach.
Dit heuj . . . 't is botter melk en room,
't is vuur de weenterdag.

'n Roen dén slöt met kop en stet
de bleende vlegen dood,
dee stilt eer 'n honger altied met
't dreinken van sien blood.

So dreg 'n elk sien peksken van
et waark, so soer en heet —
elk kleajt en wosselt wat e kan,
nich een, dee teumig geet.

As saovends dan et leste voor
de nienduur binnenkraakt,
dan seg 'n boer: „Dat is wier klaor,
iej hebt et good 'e maakt”.

En moder seg: „Non schikt mer an”.
'n Pappot koomp vuur 'n draod —
't sint twee, dree tealders dee de man
achter de kneupe gaot.

See praot nog effen van de kaans
oop grommel, jao of nee,
dan rettelt moder met 'n kraans:
„Allo jongs, oop de knee”.

As ieder dan sien nus ien krop,
wöd 't stil oop de boeriej.
De maon koomp achter 'n vleerbos oop,
'n dag is wier vuurbiej.

KLAGELEEDKEN

Mangs as ik mään
dat de Muse mij grip
en mij anbaanst töt riemen,
dan viend ik den drääj nich
en niks kûûmp testaand'.

Ik bin as 'ne rose
dee likt nââr et water,
mer dat is so brak
en de rose vaalt of.

Wied vût wääjt de blare
de rosengedachten,
ik kan eer nich vangen
ûp däämpige wiend.

Wat wil dan dat aankern
nâ scheppen van schoonheid,
as 't herte blif taamper,
so sûûr as 'nen mispel
met meer hert' as ik?

RAEGEN, RAEGEN

Alle dage höör ij 't sūsen
 ûût de hoge hemmelslūsen,
 water, water, nog eens water,
 och wūnneer nāāmp dat geslater
 eens 'n āān?
 Sūl dat token vūūrjāār wāān?

Rāegen, rāegen, altied rāegen,
 wāār wij vōls te vōl van kregen,
 't blif mer stromen strūppen strūllen,
 en de beeste stāāt te bōllen
 blōō en bloot
 ien de wāāj, deep as 'nen sloot.

En de tūffeln ūp de kāāmpe,
 dee verslūūkt sik in dee slāāmpe,
 sūūpt sik sat an al dat water,
 riempelt en verrott dan later
 ien de grūūnd.
 Wodt den būūr sien loon misgūūnd?

Ūnnoos lōt de sūn ees blieken
 dat he toch wal ees kūūmp kieken,
 of de wiend begient te būsen
 en de wiede wolkenlūsen
 gūlpt en geett,
 tōt den būūr gen rāād meer weet.

Heer, verlos ūūns van den sāegen,
 būren kōnt et nich meer drāegen,
 see vrāāgt jā nich meer ūm rāegen,
 mer seet ūūt nā sūnnesāegen
 stāālt en stāārck
 as et loon vūūr al eer wāārck.

SO 'NEN SPINKOP

'nen Spinkop spüj sik ien de haand'
 — dat is bij wies' van sprekken —
 Hee wol ees düftig vrijen gåân,
 wat sol dåâr achter stekken?

Sien moder säe: „Jûng, do dat nich,
 ik sal dij ees wat leren:
 De dood spookt bij so'n spinkopwicht,
 dat kan ik dij kolveren.

Jûng, gå de vroulöö ûût de sied,
 ik bin 't nog nich vergetten
 wo ik domââls ien miene tied
 dien vaar ok ûp heb vretten”.

Den könen spinkop lachen ees,
 hee lööt sik nich beprâten
 en hööl dûlmödig vrijersfeest —
 hee kon et toch nich låten?

Sien moder lööp 'n noegsten dag
 te söken langs de slöte —
 en al wat see kûn vienden was
 sien vel nog, en de pöte.

TWENTE

Verloren in eenzame velden te gaan
in d' openbrekende lente,
en dan op een zonnige heuvel te staan —
een blik op het bloeiende Twente.

De hoeven liggen verstrooid in het rond,
de eiken verheffen hun kronen —
de ploegschaar opent de willige grond,
het paard wil zijn krachten wel tonen.

En achter het kouter bedachtzaam de boer,
de ploegstaart in d' eeltige handen —
die vast hij hanteert als een schipper het roer —
de zon gaat al lager nu branden.

Het laatste goud van de talmende zon
ver weg, op de blinkende daken
der steden, waar eertijds de welvaart begon
bij 't weven van linnen en laken.

Waar vloeiend metaal in de vormen zich wringt,
en zindert de gloeiende oven —
waar machtig het lied van de arbeid weerklinkt —
de gil der sirene daarboven.

Maar hier in de stilte de roep van de klok,
van 't koren het eeuwige zuchten.
Ginds laag in het westen een matgouden vlok
van wolken in scheem'rige luchten.

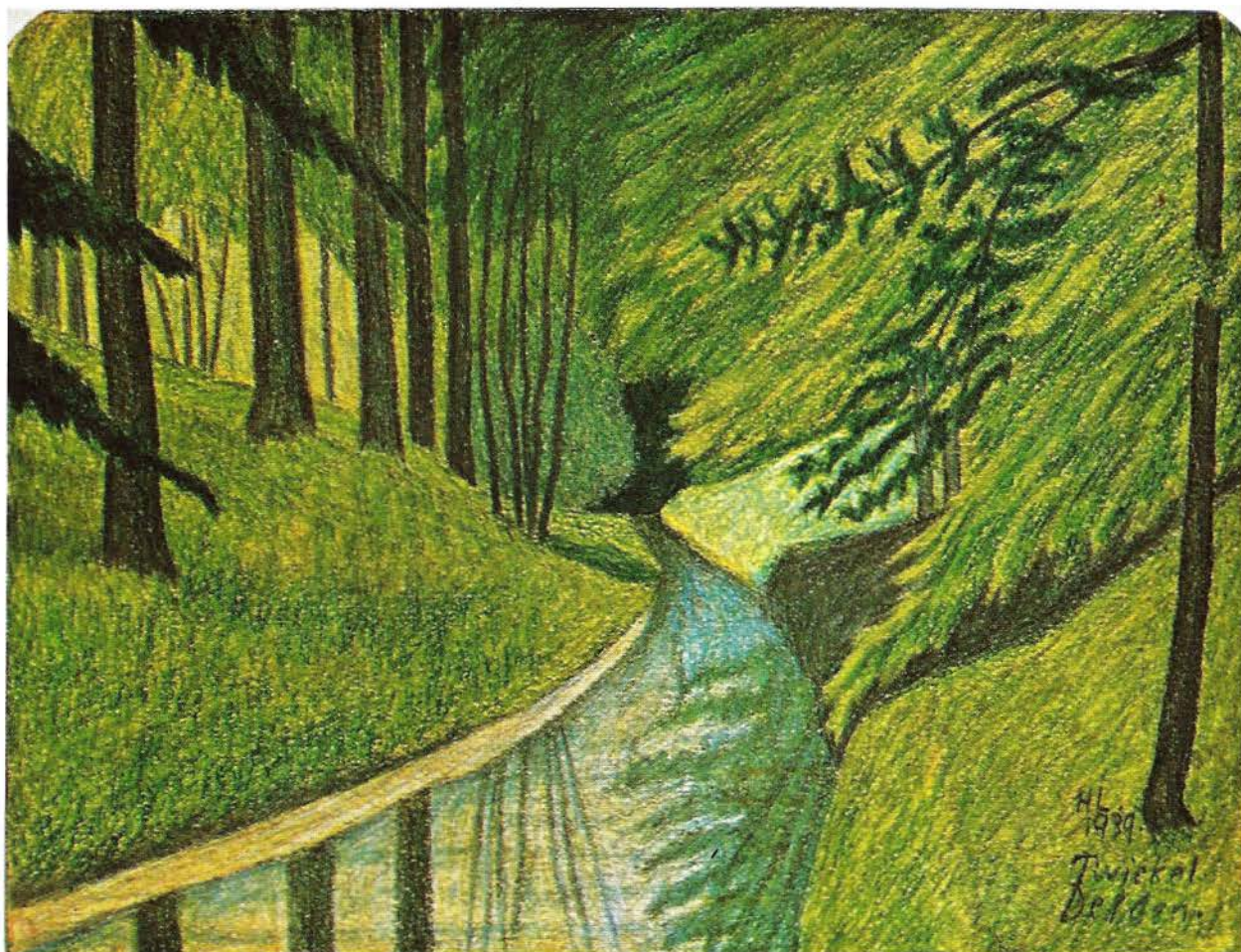
O zeg mij, waar vind ik een landje zo rijk
verweven met al deze dingen
van schoonheid en ijver waarvan het geeft blijk,
en waar zou ik liever van zingen?



SM 29
Oele, 1939
gemengde techniek op papier 24 x 32



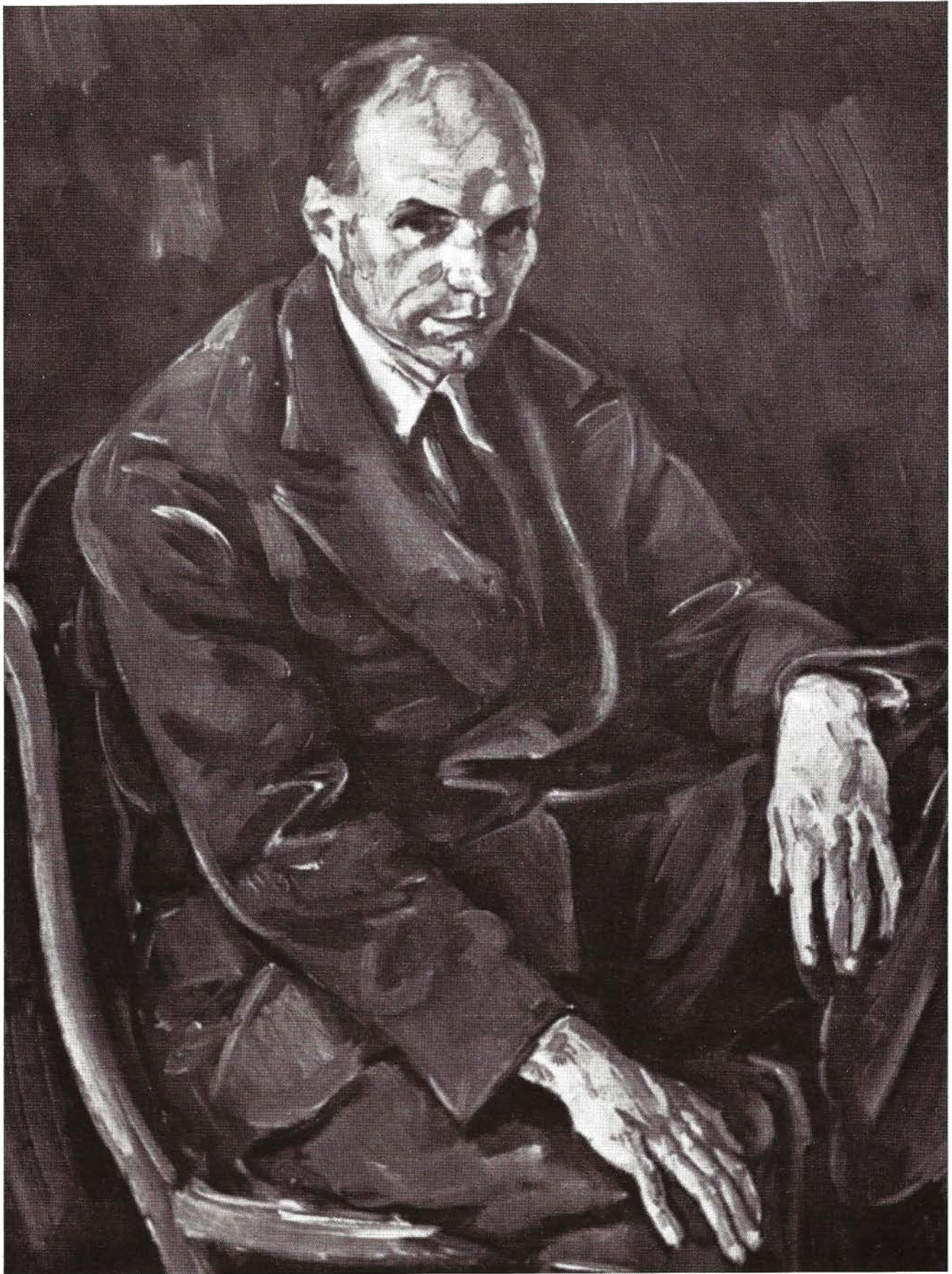
Landschap 1938
linnen op papier
5 x 8



SM 26
Twickel Delden 1939
kleurpotlood op papier 13 x 17



Woonhuis van de grootvader van beide kunstenaars, tevens geboortehuis van Arend Lamm.
Pentekening van Arend Lamm.
Dit huis stond aan de Oldenzaalsestraat (was vroeger café 't Noork).



Portret van Henk Lamm geschilderd door Johan Haanstra.



SM 55
Rivier in boslandschap
olieverf op paneel 23 x 31

A-BOM-SONNET

God, Dûw gafs ûuns disse eerde,
könnik hes Dûw hier ûuns maakt,
en düür ûuns wodt nog bewaakt
völle ding' van hoge weerde.

't Oold gelöof heb 'w hoog eholen,
en wij strüüwt vüür volkskultuur,
vräe verkünning wij met vüür,
küüns en wettenschûp bliewt strålen.

Jå, mer as 'w ees good gååt lüüstern,
as 'w heel stil bint en alleen,
is 't net of der iets wil kraken.

Jå, want ümmers heel in 'n düüstern
— God, Dûw hes dat toch nich seen? —
sitt 'nen A-bom wij te maken.

DE TUBALKAINS

En Kain den keek nâ siene vûûs,
 hee wûs, dit sol sien wâpen wâân.
 Wel har dââr nûn 'ne vûûs as Kain
 üm Abel nâ de strot te graajn,
 üm Abel as 't so wïed sol wâân,
 te dösken dood as met 'ne kûûs.

En Abel vö! , dat was der één,
 den eersten, en et hete saand
 dat söög en sööp sien blasse blood.
 En Kain den stûn dââr, gröots en groot
 as vöölden hee nog nich den braand
 van 't määrk, ien sienen kop esneen.

En later: Tubalkain, et vüür,
 et glööjnig ieser, 't eerste sweerd
 dat stromen lööt et broderblood
 en slöög de leefde daal en dood —
 de læfde dee et rech begeert,
 verrâden al ien 't eerste üür.

En later? Al de ewen düür
 de Tubalkains an eer bedrief:
 Et eerste sweerd, et eerste schroot
 en et kanon, dat was et brood
 van et verrâad an seel en lief
 van 't eerste töt 't leste üür.

So vecht een edel volk sik dood.
 Wat döt 'nen knökkel an 'nen bom?
 Den eersten tank et leste sweerd.
 Wat is vandaag de vûûs nog weerd?
 De Tubalkains dee röört de trûm,
 et helske teken steet ûp rööd.

Hoolt ûp, hoolt ûp! Wel of ok dech
 dat God niks höört of sik verslöp:
 Eés sal he nakend vüür Em stâân.
 Müt dan ok eerst 'ne wäeld vergâân,
 wen 't Abel volk üm hölpe röp,
 is Gods gerechtigheid ûp weg.

SO WOL IK WAL STÄÄRVEN

So as 'n bûs ien 'n häärf
sol ik stâân willen vûr God
wûnneer ik gâ stäärven.

Wisse nich ien 't wit,
séker nich ien 't swat,
mer ien et feestlik töög,
mer ien de riepe klüren
van Gods genadegåven.

Van Siene leefde
et lajend rood,
van miene hoppe
et gââlden gröön
en van miene lütke bote
et peers en et pürper.

So wol ik stâân
as 'n bûs ien 'n häärf,
stil, sûnder stâarm.
So wol ik wal stäärven
ûp Aller Hill'gen Dag.

Mer God wet allenig
of weerd ik dat bin.

OKTOBERROSEN

Non riegt sik aneen wier de rosen vüür Diej.
 De kräänse van geestlike rosen
 dee blööjt ien oktober, Maria, vüür Diej
 as blöömkes ien mei üm dien beeld.

En alman wel aankert nââr leefde en vräe
 geet nââr Diej hen met 'n hert' vol avés.
 See komt van de hierten en komt ok van veer,
 all' dee Diej sovölle te vrâgen hebt,
 all' dee diene vüürsprâak van doon hebt.

De moder dee 't nich meer versiesen kan.
 Den dokter dén 't mangs so swââr hef.
 Et jüunken dat noojt siene lessen käänt.
 En he wel altied ien 'n stoom müt stâân.
 Et wichken dat nich an et vriejen kûûmp.
 En see wel mer noojt ees ne wonnige kriegt.
 Pestoor wel 't geneen nââr 't sin kan doon.
 Den dreenger dén 't glas nich kan lâten stâân.
 En alle dee sovöll' oondüügd' hebt dåân,
 mer ien eer hert' van goon willen sint.
 See komt en see büügt en see bidt vüür dien beeld
 wâârm et see as eere Moder Diej eert.

En Dûw oop dienen hogen troon
 söötlachend söts Dûw dåâroop daal.
 Dûw gadders stil dee rosen tehope,
 oktoberrosen van leefd' en gebed.
 Dûw legs se singend oop ne sülverne schaal
 en treds der priesend met vüür dienen Sön.
 En He, wiel He dat alle so good begrip
 gef geerne sienen säegen dåâroop:
 Umdat Dûw et Em vrögs ien oktober.

NĀJĀĀR IEN 'N BŪS

Et nājāār is 'n būs iengāān,
dāār hef 't de vaarfdöös lös edāān.

'nen Stillen glemlach üm de lippen
bij 't stoerig ien de vaarve stippen.

Dan vaank et met et vaarven an,
so schoon as gennen schilder kan.

Et löt de blare blij blegüren
met wünderkläre toverklüren.

Et strik de strūweln gel en gold
en kliemp dan hoger ien et holt.

Dāār vleeft de flūdders ūp de töge —
de vaarfdöös is nog lang nich löge.

Een klärken peers, 'nen drööpken rood
en seet, et glööjt as glas ien lood

dat smorgens ien de sün sik spgelt
wiel töge vüür et venster wegelt.

O nājāār, nerig an et strieken,
dūw löts so prachtig allens prieken.

Mer wel hef dij den būs ienstüürd,
wel is 't den diene haand bestüürt?

Och swieg met stil, hoows 't nich te wiesen,
wel wij dāārvüür wal hebt te priesen.

Et is wal an dien wäärk te seen:
Só wat kan God, en Hee alleen.

DIT WOORD VAN EM

Dit seg ûns den Sön:
 „Ien et hûûs van mien Vare
 sint völe wûnnige”.

So'n woord van Em
 is weerd ûnsen dank —
 wij lööwt wat He belååwt.

Wo is disse wäeld.
 As een ûw versprek:
 „Ik wil ûwwen vrend wäen”.
 Vertrout em nog nich.
 Wocht óf wat he doon sal —
 seet nā siene dååd.

Mer só nich bij Em
 wel tût ûns hef seg:
 „Ien et hûûs van mien Vare . . .”

Dit woord van den Sön
 is ûnsen trööst,
 vandaag, nûn wij denkt
 an Alle Hilligen
 en morgen, as wij denkt
 an Alle Selen
 dee wûnt ien Sien hûûs,
 en wûnnen sölt.

ALLERSELEN

Was dit dan ál wat ûns antleste bleef:
Een rûüstig krüüs, 'nen stûmpen steen?
Is dit de nâlatenschûp van eer, dee leef
ûns wassen, ees, so lang eleen?

Vûl weemood en so dûnker is nûn dissen dag
en dûsend keersen brengt ûns nog gen lecht
in dit misterie. En al dee blasse blomen, ach
et dôt der já nich to, geliek wel of se breg.

Allenig dit, dat God ûp ûns gebed
et hemmels hof mag lâten binnenträen
ees alle selen, beweegt ûns holle hert,
en mangs: Ûns hüünkern ók so wied te wäen.

KRISTALLEN WUNDER

Vergangen nach
is een kristallen wûnder
an ûns venster sprûngen.
Diamanten blomen,
fiener as Brüsselse kant
blööjt gloriöös
ûp helder glas.
Vergangen nach
is den groten Mester
an de gang wes,
an ûnse rûten.
He dö et nich
nijmoods — abstract.
Klââr en süver
wil He ûns wiesen
stilleschoonheid
dee ûns hüünkern döt
nâ 'n verlören paradies.



Gezicht door 't venster
gemengde techniek
12 x 23



Hengelo 1938
lino op papier
6,5 x 11,5

WIENTER

Wo sachte völ den eersten snee,
et vääld lig as 'ne sülvern see
mer sũnder wiend en waterslag
verstild te drömen.

Nüms röört sik ûp et klåre kleed
wåårûp nog gennen vootstap steet.
Wo plechtig præált ien ere prach
de bare böme.

Vüürsichtig leg de sũn wat lech
ien 't sieden slũj dat langs de weg
de låge strũweln strålen löt,
en ien de riese
röp den nettelkönnik fien
en iel sien wiesken, 't is mischien
'n nij vertelsel dat he slöt
ûp d'ågen wiese.

Wat wieder ien de weelde wei
dåår grååwt 'ne griese gråwe krääj,
den soch dåår wierig wienterkos
vüür siene mage.
Hee viendt alleen 'nen bloten bũt,
dan vlög he traag wat veerder vũt
en smit sik ûp 'nen toog ien 'n bũs —
't is mis vandage.

Nog eenmåål seg he sienen nood
— een belken ùm sien daagliks brood —
dan krũp he nå dat kras gekrääj
ien sienen kragen.
So döt et wienter nåår ik däänk —
et gef den dichter sien geschäänk,
de schoonheid met, en an de krääj
'ne löge mage.

ET HERTE IS 'T . . .

See stipden eren vinger in de eerde —
see wesen nâ de wäeld en säeden wies:
„Voort slöt et üür van allerhöögste weerde,
ûw Heil kûmp daal van 't hillige paradies”.

„In disse wäeld? See is so löög en liede,
o segt mij dan, wiest mij seküür de stee.
En müt ik gâân de halve wäeld of wieder —
ik sal Em söken âver land en see”.

„Wat, bij ij dan so door üm nich te wetten
dat et Betl'hem is, of har ij dat vergetten? ”
„O stil nûn, stil . . . ik höör 'ne sachte stem”.

„Wat sül de stee? Mûch et ok nich Benthem wäesen
of Beckum? In Gods book steet te läesen:
Et herte is 't dat los müt stâân vüür Em”.



„Guus” 28-12-1928
potlood op papier 13 x 17

IEN DOONKERN NACH

Nen essel en nen meuden man
 dén haoste nich meer lopen kan.
 Ne Vrouw' dee oop dén essel rid
 en non a urenlaank so sit:
 Maria met eer' kaanten mus,
 et gaolden kruusken oop de bös.
 See bint so stille, alle dree
 en padket veerder duur 'n snee.
 En Josef ien sien kistenteug
 haolt ien de kloomp' de veute dreug.
 De weg is laank — de weg is wied —
 Maria krig 't so ien de sied.
 „St. Josef”, vrög se: „Is 't nog veer?
 't Is haoste tied, ik kan nich meer”.
 „Maria”, seg sunt Josef sacht:
 „Et is non miln ien 'n nach —
 'k geleuw et is non gaaw gebuurd,
 ik heb daorgunds ne klokke heurd.
 Ok is de loch daor meender swat,
 da 's wisse 't lechen van de stad.
 Haol diej daorum nog effen good,
 wiej bint jao non gaaw oet 'n nood”.
 So gaot see nog 'n setken voort,
 dan komt see doodmeu an de poort.
 Daorbinnen is gen eankelt hoes
 of 't sit vol van geroesemoes
 van vrömde leu, van aarm en riek,
 van aold en stief, van joonk en kwiek.
 Sunt Josef klopt ees oop ne duur,
 dan steet e effen later vuur
 nen dikken en vergrelden man
 dén seg: „Iej gaot mer gaaw verdan —
 iej bint jao völs te laat, aol' baas,
 mien hoes is vol, der is gen plaas”.

He smit vuur Josef dan mer so
 met hadden slag de dure to.
 See vraagt nog leenks — see vraagt nog rechs —
 see vraagt de meisters en de knechs.
 Mer altied kriegt s' oonwies bescheed —
 geneene wel der raod oop weet.
 Antleste, an 't eande van de straot
 is 't dat see nóg allenig staot.
 Sunt Josef seg: „'t Is niks gedaon,
 wiej sölt mer wier naor boeten gaon”.
 So gaot see dan dén nach wier ien,
 't is duuster nog as ien 't begin.
 Töt Josef 'n smal pad ooplöp,
 daor koomp e bieje ne aole schöp.
 Hier stek e voort 'n keersken an,
 he lacht tevrea, dén goden man.
 He söt nen ossen en ne krub,
 ne oel' dee oop den balken slöp.
 Der is wat heuj, der is wat stro —
 hebt aarme leu nog meer van doon?
 „Maria, legge dieje hier daal,
 da 'k bieje dén boer wat hölpe haal”.
 Mer onnoos is he oonderweg,
 daor söt e opees 'n hemmels lech.
 He geet verschrikt wierum oop 't pad —
 „Wat heur ik, wat betekent dat?”
 Maria koomp um a temeut:
 „Et Kinneken is der”, seg Se seut.
 Só was daor 't eande van de reis —
 de schepers sungen „Kyrie eleis”.

LESTE MIEMELRIJJE

Nog rood
 van 't blood
 lig 't ole jââr
 verhenkleed ûp de baarve.
 Töt spot
 vüür God
 so lig et dåâr,
 'ne soie, gore gaarve.

Wat brach
 et? Ach,
 wel seg ûuns dat,
 wel käänt de sùm van 't lieden?
 'nen Vlood
 van lood
 ûp volk en stad,
 verrååd an alle sieden.

't Is ûût
 abslûût.
 Et ole jââr,
 wat hef et ûp esmetten?
 Verdreet
 en leed,
 mer dit is klåâr:
 nûn lig et an de ketten.

O God
 ûuns lot
 ien Diene mach,
 hool Dûw ûuns an de repe!
 Wij dwelt
 vergreld
 mangs ien den nach
 en valt so door en depe.

Nijjââr
 steet klåâr,
 klopt an de düür —
 o schäänk et Dienen säegen,
 dat wij
 et blij
 ien 't leste üür
 wier an Dij ûp magt dräegen.

ACHWAT

Vieftig meter wieder
vüür mien venster
ne bliende müür
wââran ik mij erger.

Veerder vût
den kop van 'nen tûûthoorn
vanwege gevââr ûût de lûch.
Was 't nog nich genûg?

Achwat,
kiender gâât schaatsen,
en seet,
ien den snee ûp de strûweln
twee müsken
dee sik vertelt
dat 't al wier ârig
nâ Lechmissen geet.

ÛP LECHMISDAG

Nûn geet et groot Genadelech
 ûp witte haand de h  ogte in,
 n  n is 't dat Simeon hef seg:
 „Dit is, o God, n   mienen sin,
 ik wil j   geern in vr  e heng   n,
 w   r 'k in dit hemmels Lech m  ch st   n”.

Heil Simeon en heil o Vrou!
 Hoog st   t hier b  ven disse w  eld
 nog Diene haande bleek en trou
 v   r de milj  nen   nget   ld,
 v   r grote en v   r l  tke l   ,
 en noojt noojt wodt dee haande m   .

En al et schaarpe sore saand
 dat an k   mp w  jen   p de wiend
 van et verschr  jde w   ste laand,
 de s   nde   l of nich bek   nd
 k   nt d   mpen nich et leefdelech
 dat schient langs den verl  ten weg.

Ok nich den stroom van al et kw   d,
 al 't water nich van den Jord   n.
 Solang dee haande hoge st   t,
 sal disse w  eld nog nich verg   n.
 D  s knele wij 'nen oenslag
 t  t daank an God   p Lechmisdag.

DANK

De sün sit vrendelik in et venster.
 'nen Vrüggen voggel lûdt et vüürjäär in.
 De wichter met eer drok gevenster
 vöölt disse goodheed as een nij begin.

'k Was krank nå lief en seel' dit wienter —
 'k dacht dat ik nûn vüürgood wal of har dåân.
 En seet, in mien gemood begient der
 een nij, blij läevenswiesken te slâân.

'k Har gen gedachten, gen gedichten —
 läeven en dood, see wassen mij alees.
 Nûn schient de sün mij in 't gesichte
 wâårmet wier hoppe in mien herte rees.

Kom leve sün en stâål mer drieste.
 De blöömkes en de vöggelkes viert feest.
 Anhöör et dankleed van den liester,
 mer höör nå mienen dank et allermeest.

MEI LANGS 'N DIENKEL

De Mei geet düür et Dienkellaand
 so söötkes as ûp hâsenvöötkes.
 Een wit kapelken lönt ien 't laand
 versierd met dūsēd dröppeldroedkes,
 dee glienstert ien
 den määrgenschien
 al ien de mei Ave Maria.

'nen Getelink ien 't lege häält
 gef tied van 'n dag langs wal en akker,
 et hoge stemken kläär en stäält
 röp alle vöggelkes nūn wakker.
 De kelkes gāāt
 en trilt en slāāt
 al ien de mei Ave Maria.

Et Leve Vröuken näämp sik an,
 glemlachend kûūmp see ûūt 't kapelken.
 Een siempel hääsken kik eer an,
 see aajt et deerken ûp sien velken.
 'n Dienkel sienk
 met sies en vienk
 al ien de mei Ave Maria.

See lūstert nog 'nen oenslag
 nā 't luden van een bronsen belken,
 dan säegent see 'n nijjen dag
 en geet wierūm ien et kapelken.
 'nēn Reiger drif
 ien 't lech en schrif
 al ien de mei Ave Maria.

MEI IEN DE STAD

Båven glieven ien beton
tüsken stene van de stråten
blööjt wier diesselblomenbrons
sün-ümdröömd en blas van blad.

Dale dûukt sik mäekesliefken,
hete häändkes gaddert geerne
blijje blomen golden steerne
sierååd van de stad.

Bij et beeld van ûnse Moder
blööjt de måne perelmûrig.
Biddend perelmûurt et måånlech,
't meiske måånlech,
üm de mantel van Maria.

Sülverbronsig måånlech miemelt
üm et stille steernenwûnder
üm de stadske steernenkrone
wår een mäeken ûnse Moder
met benöömd hef,
kraanst en kroont töt Königin
van disse stad.



SM 29
Oele 1939
gemengde techniek op papier 24 x 32

MIEN LEEFD' IS GROOT

Ivoren brood dat brökken is,
'ne stille haand ûp sneewit laken,
en ien den schien
van leste sünlech ûp 'n dis
'nen kelk met wat gen dood sal smaken:
Gewijden wien.

De Here söt eer sachte an,
see wocht ûp Em met wiede ogen.
Is dit et üür?
Dat wellig brood, wel prööwt daárvan?
Den wien wocht ien den kelk, den hogen.
Wáár is dit vüür?

Mien lichaam is dit, en Mien blood,
dat voort vüür ûwlöö wordt vergötten —
nûn ett en drienkt.
Brek ij vüür ümmer ok dit brood
en brûukt den beker sûnder stôrten
wûnneer ij schäänkt.

Want wel nich weerd is disse spies',
sal sik 'n oordeel etten, drienken,
ém wocht de dood.
Mar wel eer brûukt ûp vromme wies',
sal Ik et ewig lâeven schâanken —
Mien leefd' is groot.

STILLEN VRIJDAG

De poort ien Jerusalems ole müür
 stot los ien dit barhete middagensüür.
 Et volk vlög nå bûten, weeld ûutgelâten.
 „An 't krüüs nûn met em”, so klienkt 't düür de strâten.
 'nen Gröotsen Romein ûp 'n edel wit peerd
 ien blienkend harnas en met spegelnd sweerd
 steigert dåärtûsken en maakt kotte metten
 met eer wel de odder en tûch sint vergetten.
 „Haarûp nûn, ij pakhoop, maakt plaas nûn vûür Em!
 Upsied daar!” so röp he met dûûndernde stem.
 En dan, tûsken al dat remûrig remäänten
 van krieskende vreulöö, balorige väänte
 kûûmp heel laanksaam Hee, met et krüüs ûp de rügg',
 Hee löt sik met slâân, mer Hee slöt nich terügg'.
 Veronika drükt Em 'nen dook ûp 't gesichte
 en Simon den helpt Em et krüüs wat verlichten.
 Wat könt see nog meer doon, Hee müt já verdan,
 dåärginder ûp 't galgenvääld müt Hee der an,
 an 't krüüs dat Hee so gewillig wil sleppen
 vûür ûuns dee so vaak ûuns an Em hebt vergreppen.
 Nûn näegelt s' Em vast an et krüüs ûp de grûnd,
 verschrikkelik klienkt der de släge ien 't rûnd.
 Nog effen, dan trekt se et krüüs ien de höögte —
 sien' lippen verschrûûmpelt van dös en van dröögte.
 Maria dee hüült en see klaampt sik an 'n voot
 van 't krüüsholt dat rood is van 't stromende blood.
 Johannes dén steet so oosmödig te wochen
 as of hee antlest' nog 'ne boskûp verwochen.
 „See dåär dienen sön, vrou”, is 't sôte gebod.
 „Sön, see dåär dien moder”, so wil dat nûn God.
 Dan trekt 'ne minüüt nog van ewige stilte
 dåär âver de mennigte hen en dan trilt der
 'ne Godlike stem ien den ütersten nood:
 „Och Vare, see wett hier já nich wat se doot,
 Dûw müs 't eer vergeven . . .” Hee kan nich meer sprekken,
 en snakkend nå âsem as d' ogen gaat brekken,
 krönt Hee nog eenmâål: „Nûn is et vûlbrach”.
 Meteen wodt 'n hemmel so swat as de nach,
 et lech slöt ûût van et oosten nå 't westen,
 de klippen dee kaantelt en kraakt van de vesten,
 de sün wet gen weg meer en vaank an te dwellen,
 de deiers dee stâât ien de wöoste te göllen.
 De tied blif mer stilstâân as of der gen wochen
 meer is ûp et loon wâârvûür s' Em verkochen.
 'nen Dûûndernden slag nog en dan is 't gebüürd —
 'n gevvel van 'n täämpel ien twee stükke schüürd.
 Dat is dan et leste . . . Vûlbrach is et lieden,
 et offer, et grötste van alle tieden.



Ecco Homo 1946
lino op papier
9,5 x 16

PÅÅSKEN

Noojt hef 't só behoddens búúsd.
 Van 't nachtlík schienvat gen geflúúunker —
 lig et ien den hook, verrúúst?
 Steerne dood — verdúmd en dúúunker
 dúúkt sik d' eerde daal. Mer hoog
 stáát de strúweln.

Ien de wieden
 drääjt 'n liek an tou en toog.
 Genne giere sal nog bieten
 ien dat áás van et verráád.

Úp den galgenbelt dree krúse
 dee gen schaa smiett — súúnder máát
 is den dúüstern.

Ien de húse
 ligt de richters súúnder ráád,
 lig al 't volk sik te verbieten.
 Nüms kan nog de dore dáád,
 et oordeel, van 't geweten smieten.
 Kúúmp gen ään' an dissén nach?

Búten dúúr de bare búske
 rúúsket schrâ 'n roubeklag.
 En as stene stáát dáártúskén
 stik en stief de blóde deers.
 Níks wat sik nog döf te rören,
 sölfs de see is nich as eers,
 gennen golfslag löt sik hören,
 deep lig 't water, glad as glas.

Sal et lech gen kaans meer kriegén?
 Wodt et noojt wier so as 't was
 do de steerne sik nog ríegen
 ien geselschúp van de máán
 en an 'n hogen hemmel blöjen,
 eer 'n dag was úp estáán?
 Sal de súnne noojt meer glöjen,
 noojt meer köön den wíeden káám
 sálig ien de strálen setten
 breed en fáäl as blöjend bráám?

Hef de Vaar Sien volk vergetten?
 Süünk mét Sienen sön ien 't graf
 depe vût de daglanteerne
 dee so'n lûs en læeven gaf?
 En wââr vól de leste steerne?

Ien de lûch en ien de grûûnd
 schûûrt 'n grûmmeln sûûnder lechen —
 d' eerde búsket ien 't gebûûnd.
 Wel hef 't oojt van hören seggen
 dat nich eers et lechen scheen
 langs 'n hemmel, vûûr et dûûndern?

Stil, et is den groten steen —
 'n swâren deksel valt nâ ûûndern.

God is Leefde, God is groot!
 Wesenlik hef Christus wûnnen
 van den düvel en de dood.

'n Lechen as van dûsend sünnen
 steet nûn ûp. Vûl majesteet
 ris den redder van de selen,
 van de wâeld dee waankel steet,
 ûût Sien graf, ûm ûût te delen
 hemmels heil en ewig loon
 an 'n määnsdûm dat wil bûgen,
 bidden nog vûûr Sienen troon.
 Reden is der ûm te jüüchen:

Resurrectie! Heil! 't Is Pääsken!
 Lååt ûûns all' tehope, samen
 bidden dat bij al ûûns tåasken
 ûûns den Heer mag helpen.

Amen.



DREE BEKERS

Dree bekers hes Dûw mij te drienken geven:
 Van Diene leefde, de schoonheid, et lieden —
 met tegen den däärdén heb ik bij tieden
 'nen stried den biester mien herte döt beven.

En büür ik den liedensbeker so taamper
 as gal, as alsem toch an miene lippen,
 ümdat ik wat müt, biet ik ûp de tippen
 van miene taande en drienke mer aamper.

Met heel mien herte lang ik nå de schoonheid,
 de leefde dee schääns Dûw ien de bokalen
 so lang as ik kraank düür et läeven kröppel.

Mer äändliks sal ik, as Dûw ien Diene goodheid
 den doodsengel mij schiks üm mij te halen,
 den däärdén drienken töt den lesten dröppel.

Apeldoorn 5-3-1932
 potlood op papier 20 x 16,5

DE ROSEN

O Vare God, ik bin so blij
 üm 't wûûnder van et rosenblöjen.
 Vüür al dee schoonheid daank ik Dij,
 o lå eer voort nog nich verschröjen.

Wo licht en lûûnkt langs ûûnsen weg
 de rosen met de riepe klüren
 van råserood ien lajend lech,
 van gel en wit ûp gröne müren.

As al dee blijje blomen blööjt,
 gå ik so geerne ien den gären,
 wåår 't herte vûl van schoonheid vlööjt.
 Wel kan et wûûnder mij verklären?

Lå stilkes dåår dee rosen ståån,
 gün eer wat sün en söten räegen,
 en lå eer bij et sünûpgåån
 de dröppels van den dau nog dräegen.

So gaaw kûûmp wier de wienterdag,
 lå wied en wörme nog nich röjen
 ien al dee glorie, al dee prach —
 see sal al gaaw genûg verblöjen.

En ropt de wiend de rosen af,
 as 't vresen geet en iesig kraken,
 sal 't denken an den rosenhof
 ûûns later nog gelukkig maken.

MODERSPRÁÁK

Mien weeg hef hier ien Twäänte stään,
men höört et an mien präten.
'k Heb mij daárvüür noojt schamen daán —
ik kan et toch nich låten?

See klienkt so stoerig, relk en roond,
dee åle Twääntske wöörde,
see vlööjt úw söötkes ûút 'n moond —
et leefste wat ik höre.

De moderspráák see döt so good
vüür wel sik ûút wil präten,
wel met 'n blij of droof gemood
siksölf ees gään wil låten.

Wel trööst ees soch ien sáarg, elään,
en dan ien 't Twäänts mag hören
'nen goden ráád den rech is määnd —
daár geet niks van verlören.

As wij 'nen wienteråvend lang
ûuns üm den heerd magt riegen,
üm so de tied met práát en sang
pleserig kot te kriegén.

Daár is so völ dat of hef daán
as of et was versletten —
mer ûunse språke blif beståán,
wij wilt eer nich vergetten.

Völ sint der, as 'k mij nich vergis,
dee 't leefst eer dood wilt swiegen —
mer blöjen sal see, júunk en fris
as bäärken-vüürjåårstwiegen.

Ik höör 'n rüüsken ûp de wiend
dat sprek van åle tieden,
et röp en flüstert en et viendt
de weg nå alle sieden.

Et grööjt en geet sien ågen gaank,
wel sol dat tegenhålen?
Wil redden van den ûundergaank
de språke van de ålen.

Wel vüür dee språák nog leefde hef,
dee sal eer nich verswiegen.
Haarûp! Töt elken Twäänt sik gef —
dan sal et sik wal riegen.

'n PEERD PRAKKESEERT

Schoonwal ik nog 'n jââr of wat
'nen ploog har können trekken,
heb ik hier miene tied wal had,
ik müt nûn gaaw vertrekken.

Mien baas geet met de nijje tied,
'nen trekker mûs der kûmmen,
ik höör dat ding nûn wied en sied
döör måât en akker brûmmen.

't Is wââr, et is ûnmüündig stäärk,
et kan 'nen bäärg versetten,
en is et dan nich meer an 't wäärk,
dan hoof 't ok nich te etten.

de ole tied hef of edåân
do — rööskes ûp 'n nekken —
et peerd bij 't nâ de käärike gåân
et brûûdspaar nog mûch trekken.

En güng de baas 'n lesten gaank
vüür 't ewig ofscheid, söst-e,
dan brach sien peerd em geern tot daank
nog nâ de plaas van röste.

Ik wet wal, och, de bûûr hee wol
mij hier nich geerne missen,
toch hoolt hee dat nich lang meer vûl
of 'k müt mij slim vergissen.

'n Peerd kan met de tied nich met,
ik sal 't nich lang meer maken,
al geet 't de bûûr ok an sien hert',
hee söt mij kwiet te raken.

Hee kik mij mangs so triestig an,
dan slöt 't mij in de bene —
al wat mij nûn nog tröösten kan:
Ik bin et nich allene.

LIMERICKS

Nen kikker dén oop was eblaosen
 sat ien d' Eerste Kamer te raosen.
 He reup: „Heurt ees hier,
 et benul dat sit hier
 en iejleu sint alle janklaosen”.

Nen dichter sat ien de temtaosie.
 He har jao gen spier ienspiraosie.
 De Muse säe: „Man,
 'k bin an 't snipern en dan
 gao 'k nich vuur ow ien prakkesaosie.

Däär wassen twee sikke ien Dälen
 dee geern oop de kaark döden schälen.
 Pestoor vün dat laf
 dåärüm stak e vüür straf
 dee sikke et gat vol met spälen.

Nen akenbrååd har sik verkekken,
 et har em a sommer tolekken.
 He krööp ûût de groond
 mer dat was ûungesûund
 en so kwam e laankwielig an 't blekken.

Dälen is Delden
 spälen is spelden
 akenbrååd is meikever, Oost-Twents
 blekken is blaffen, hier: hoesten

4 x 1 = 1 (4 LIMERICKS: 1 GEDICHT)

Een vader had zes zure zonen
die steeds bij hem in bleven wonen.
Gevrijd werd er nooit,
noch geflikt of gevlooid
en pa zat er maar mee in de bonen.

Zijn vrouwtje sprak: „Ach arme vader,
wij vormen toch samen het kader?
Zo hoor naar mijn raad:
Ga er mee naar de straat
dan komen de vrijsters wel nader”.

Was 't weinig, pa zag er toch wát in.
Dus sprak hij verheugd tot zijn „gattin”:
„Kom mee aan mij zij.
Daarop volge de rij
mijner zonen — zo gaan wij de stad in”.

Daar vonden zij zes zoete meiden.
Die mochten die zuren wel lijden.
Zij namen ze mee
en papa riep: „Hoezee!”
Doch ma liet een traan tussenbeiden.

't ENDE

Höört den strååljager ees búsen,
höört em düür de rüümte sùsen,
seet em düür de wolken snien,
seet em steigern ien de löögte
ûût de leegte nâ de höögte,
dan wier smöö nâ daalten glien.

Swieg, ik hör em nich meer râsen,
häändig haank he ûût te blasen,
söötkes seilt he ûp de vlûg,
vûûnkelt of 'nen vis ien 't water
lig te dawweln en leg later
nog 'nen melkweg langs de lûch.

Hee hef sik wier an enömmen,
is wier in de höögte kömmen
düür de wolkenpoorten wied,
hoger hoger wil he steigern,
want den motor sal nich weigern
en de dood hef nog de tied.

Hef de tied? Mer wat gerûchel
vaank ûpees den vlüggen voggel,
stikt he ien sien blaanke blood?
Gielpt en galpt . . .

hötten en stötten . . .

pats!

God . . . !

klabats!

hemmel en hel . . .

vüür en root . . .

vüür en . . .

rats . . .

godver . . .

bots . . .

bidden . . . !

ûûûû . . . !

plof . . .

d o o d !

STEMMING

Ik veul miej so eampig,
so belkensgemood —
't is boeten so deampig
so door en so dood.

De sun is versöppen
en leag haank de loch —
et lech dat verlöp en
'n dag is verkoch.

Mien volk is der oet en
ik sit hier alleen —
ik loere naor boeten
waor niks is te seen.

Et vuur wil nich trekken,
de vlam is der oet —
et geet miej so gek en
so kaold duur de hoed.

Ik griepe de flessche
en 't gleasken meteen —
ik lus der wa ses en
ik dreenk der mer één.

Ik wol nog wat dichten
mer 't sit miej töt hier!
Wat kan ik oetrichen
met al dat gemier?

Ik smiet et pampier en
de pen ien 'n hook —
et sit miej töt hier en
'k gao slaopen, dat do 'k.

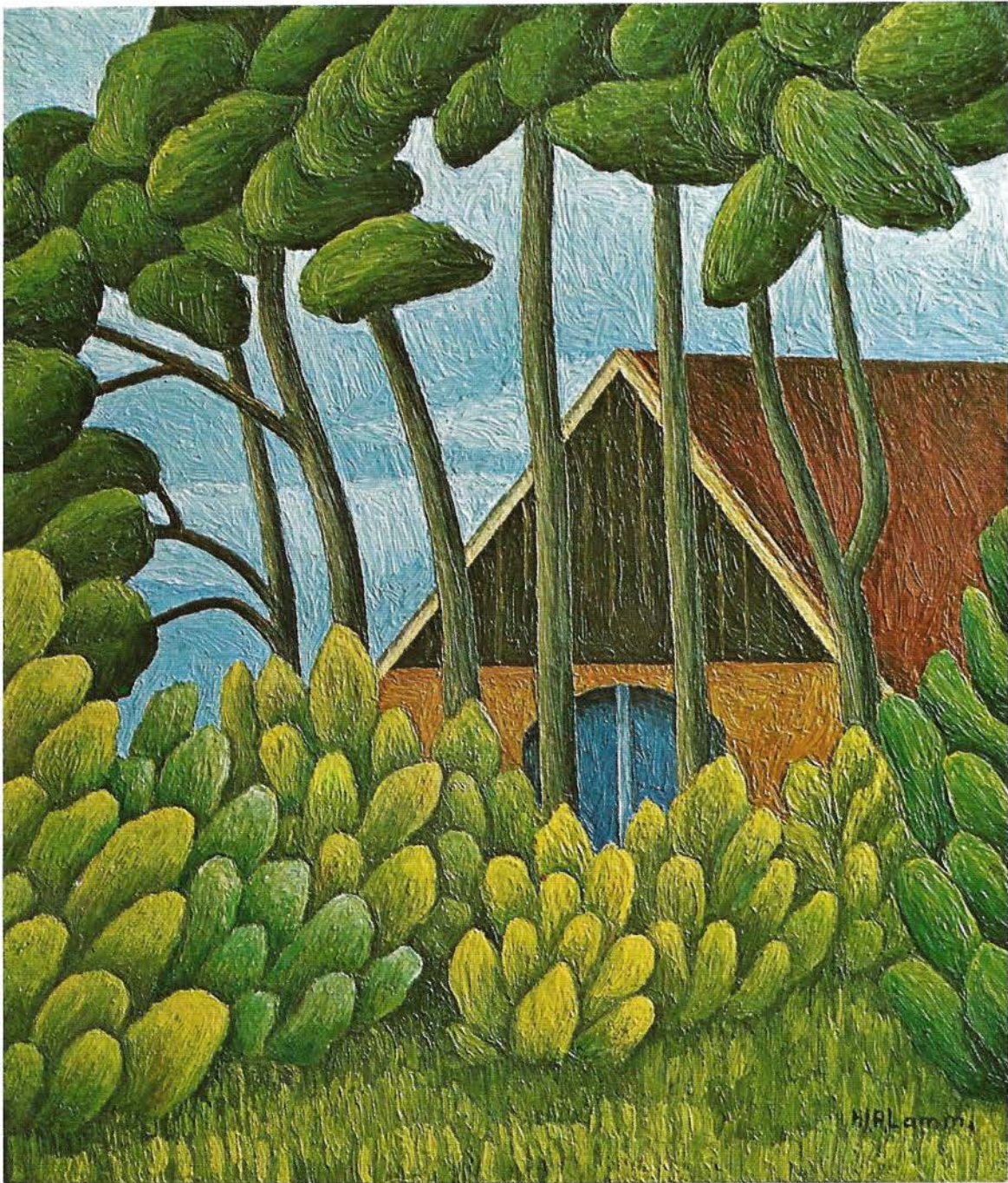
TUKSE

De bäesen wassen nog nich riep,
mer ij sölt mij toch wal löven
— de jûnkheed nemp dat nich so net —
ik wol se wal ees pröven.

Ik sat dåår ünnoos achter 'n bûs
üm der ees van te slikkern —
kwam dåår ûpees de möje an
dee voort begün te sikkern.

See kreeg mij bij den kragen en:
„Wat müs dûw bij dee bäesen,
dûw doren bössel, 'k sal dij hier
de les wal efkes läesen”.

In miene veraltereerdigheid
schööl ik van: „Ole tûkse!”
Do kreeg ik met 'n endken van
'ne boonstik vüür de bûkse.



SM 64
hoeve tussen struiken en bomen
olieverf op karton 18,5 x 15



De Pollen Vriezenveen 1939
gekleurde pentekening 17 x 13

DEN TWÄÄNT

Mina, melk de griese koo
 hänig ien den hengselpot,
 nem 'n búuskoolblad dåartoo,
 wij wilt seen wat of et wodt.
 van dingel dangel dongeldel —
 den búuskool blööjt ien Ollensel.

Mina, hang den pot an 't hâål,
 nem dat mel met büül en al,
 kokken müt et allemåål,
 ik et vüürken böten sal.
 Van dingel dangel dongeldel —
 den Boornsken melbüül lacht sik schel.

Mina,
 Mina, sniie 'nen siepel kot,
 doot de ogen dij dan seer,
 smiet ne gaaw bij ien den pot,
 met 'ne kläne köttelpeer.
 Van dingel dangel dongeldeer —
 dee Däenekaamper köttelpeer.

Mina, haal 'nen kwekwetos,
 krekkel mütt ek nog dåårbij,
 beetwotteln 'nen helen bú,
 aandars wodt nich stief den brij.
 Van dingel dangel dongeldäåln —
 de kwekweschüdders wünt ien Däåln.

Mina, maak nún löög den pot,
 hang den klüten ien de wiend.
 Wist dûw wetten wat et wodt?
 Kiek, et wodt 'nen tåjen Twäänt!
 Van dingel dangel dongeldaar —
 ien Hengel wääjt de wiend so raar.

INHOLD

Moder	9
Langs de bekke	10
Hoe stil staan nu de bomen	11
Daankens weerd	12
So wiej Diej seet, Maria	13
Maar niet bij mijn leven	14
Dissen April	15
Blij geheim	16
Mei	17
Mei ien 'n es	19
Düür Em alleen	20
Aoverisel	21
Stralend koren	22
Heujmaond	24
Klageleedken	25
Räegen, räegen	26
So 'nen spinkop	27
Twente	28
A-bom-sonnet	35
De Tubalkains	36
So wol ik wal stäärven	37
Oktoberrosen	38
Najäär ien 'n bûs	39
Dit woord van Em	40
Allerselen	41
Kristallen wûnder	42
Wienter	45
Et herte is 't	46
Ien doonkern nach	48
Leste miemelrijje	50
Achwat	51
Ûp lechmisdag	52
Dank	53
Mei langs 'n Dienkel	54
Mei ien de stad	55
Mien leefd' is groot	57
Stillen vrijdag	58
Pååskan	60
Dree bekers	62
De rosen	63
Modersprååk	64
'n Peerd prakkeseert	65
Limericks	66
4 x 1 = 1	67
't Ende	68
Stemming	69
Tûske	70
Den Twäänt	73

Met dank aan de fam. Mulder-Lamm voor hun bereidwilligheid om het werk van Henk Lamm voor publikatie in deze uitgave ter beschikking te stellen.

Layout: Joop Plasmeyer/Arend Lamm jr.

Foto's: Brandie Oosterwold Gkf.

Druk: Duoprint bv, Hengelo

Uitgave: Thomassonhuis, Hengelo, 1974

© Arend Lamm jr.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

AREND LAMM (AREND JOHANNES UBALDUS)

- 1908 geboren 22 mei te Hengelo (O)
1954 publikatie kerstgedicht „Ien doonkern nach”
 boek „Geike” als feuilleton in de Twentsche Courant
1959 uitgave gedichtenbundel „Algerak”
1965 overleden 9 februari te Hengelo (O).

HENK LAMM (HEINRICH IGNATZ ANTONIUS)

- 1908 geboren 17 januari te Hengelo (O)
1926 onderwijzersexamen
1946 lid „De Nieuwe Groep”
1947 lid Nederlandse Federatie van Beroepsverenigingen van Kunstenaars (BBK)
1957 overleden 28 juli te Hengelo (O).

Tentoonstellingen:

- 1969 Stedelijk Museum, Amsterdam
1970 Rijksmuseum Twenthe, Enschede
 Zonnehof, Amersfoort
 De Krabbedans, Eindhoven
 Gemeentehuis, Bemmeloord
1971 ’t Gouw, Purmerend
 Raadhuis Heerhugowaard
1972 Galerie Hamer, Amsterdam
1974 Thomassonhuis, Hengelo.

Werk aanwezig H. M. de Koningin, Stedelijk Museum Amsterdam, Frans Hals Museum Haarlem, diverse particuliere verzamelingen.